

25. februar 2019

Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000 E info@lf.dk
F +45 3339 4141 W www.lf.dk

Fødevareklyngen sikrer beskæftigelsen i yderområderne – opgjort efter arbejdspladsens placering i 2017

Danmark er på flere måder et stort landbrugsland. Det kan måske være svært at forholde sig til, hvis hverdagen foregår i en by. Men så snart byskiltet er passeret, starter de danske marker. Navnlig i de danske yderområder står landbruget og den resterende del af fødevareklyngen stærkt.

I 2017 stod den samlede fødevareklynge for 25 pct. af den samlede danske varehandel, svarende til 166 mia. kr. En stor del af eksportgrundlaget sikres i de danske land- og yderområder. Klyngen sikrer dermed arbejdspladser på steder i Danmark, der i særlig høj grad har behov for økonomisk vækst.

- I 2017 udgør fødevareklyngen 10,3 pct. af den samlede beskæftigelse i de danske yderområder (yder- og landkommunerne).
- I yderkommunerne udgør klyngen 13,1 pct. af den samlede beskæftigelse og i landkommunerne udgør klyngen 9,5 pct. af den samlede beskæftigelse.
- I 66 af de danske kommuner skaber fødevareklyngen over 1.000 arbejdspladser og i 17 kommuner er det mere end 3.000 beskæftigede.
- I 28 kommuner har fødevareklyngen en beskæftigelsesandel på mindst 10 pct., hvilket dækker over 13 af de 16 yderkommuner og 13 af de 30 landkommuner.
- 95.000 af de 189.000 beskæftigede i fødevareklyngen er beskæftiget i yderområderne.

Yderområder - en definition

Forståelsen af yderområder dækker over flere forhold. Fællesnævneren er de områder af Danmark, der ligger langt fra større byer, og som er præget af ringere økonomisk aktivitet og færre beskæftigelsesmuligheder, end resten af landet.

I dette notat er udgangspunktet Naturstyrelsens (By- og Landskabsstyrelsens) opdeling i Landsplanredegørelsen. Denne opdeling anvendes også for EU's Landdistriktsprogram for fordeling af landdistriktsmidler. Opdelingen foretages ud fra 14 forskellige kriterier, herunder befolkningsmønstre, indkomst, beskæftigelse, landbrugets betydning mv. Der skelnes ml. følgende fire grupper:

- yderkommuner (16),
- landkommuner (30),
- mellemkommuner (17)
- bykommuner (35).

I dette notat er 'yderområder' defineret som alle yder- og landkommunerne i Danmark.

Tabeller – Kommunernes beskæftigelse

Dette afsnit indeholder en opgørelse over fødevareklyngens beskæftigelse i landets 98 kommuner:

De seneste tal viser, at 189.000 personer er beskæftiget i fødevareklyngen. Opgørelsen er baseret på L&F's input-output model. Modellen er ikke nærmere beskrevet i dette notat. Der henvises til den udførlige metodiske introduktion heraf, som ligger her [<klik her>](#).

Det er ikke muligt ud fra L&F's input-output model, at opgøre beskæftigelsen på kommunalt niveau. I stedet anvendes data fra den Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik (RAS) til at fordele fødevareklyngens beskæftigelse på de enkelte kommuner. Da RAS opererer med en brancheinddeling hvor landbrug, skovbrug og fiskeri optræder under ét og ligeledes har en branche for Føde-, drikke- og tobaksvarer, vurderes den geografiske placering af fødevareklyngens beskæftigelse, at være relativt præcist opgjort for landbrug mm. samt forarbejdning mm. Den afledte beskæftigelse, her angivet ved 'forsynings- og servicevirksomheder' er noget mere usikkert opgjort, da denne er baseret på den nationale fordeling, eftersom data ikke er detaljeret nok til at kunne placere de arbejdspladser geografisk som fødevareklyngen skaber i forsynings- og servicevirksomheder. RAS statistikken har for tiden beskæftigelsesoplysninger frem til 2017.

Tabel 1: Yderkommuner, antal personer 2017

Yderkommuner	Landbrug, gartneri og fiskeri	Forarbejdning mm.	Forsynings- og servicevirksomheder	Klyngen i alt	Arbejdspladser i kom.	Andel af Arbejdspladser
Læsø	120	16	20	156	830	18,8
Lemvig	1.015	237	497	1.749	9.382	18,6
Samsø	191	40	37	268	1.671	16,1
Ringkøbing-Skjern	2.244	1.623	915	4.781	30.193	15,8
Varde	2.004	690	617	3.311	22.451	14,7
Tønder	1.683	401	369	2.453	16.796	14,6
Vesthimmerlands	1.336	756	399	2.492	17.345	14,4
Thisted	1.440	1.215	536	3.192	22.353	14,3
Langeland	416	68	115	599	4.519	13,2
Morsø	787	160	287	1.234	9.623	12,8
Lolland	1.080	307	420	1.806	16.451	11,0
Norrdjurs	1.220	180	357	1.757	16.147	10,9
Bornholm	821	572	399	1.793	17.554	10,2
Ærø	138	41	54	232	2.396	9,7
Struer	459	130	180	769	8.315	9,3
Skive	1.119	328	513	1.960	22.163	8,8
Yder k. i alt	16.074	6.764	5.715	28.553	218.190	13,1

Tabel 2: Landkommuner, antal personer 2017

Land kommuner	Landbrug, gartneri og fiskeri	Forarbejdning mm.	Forsynings- og servicevirksomheder	Klyngen i alt	Arbejdspladser i kom.	Andel af Arbejdspladser
Nordfyns	952	303	257	1.512	10.161	14,9
Vejen	1.518	978	550	3.046	20.818	14,6
Rebild	978	248	318	1.544	11.819	13,1
Jammerbugt	1.219	324	322	1.865	14.492	12,9
Assens	868	585	444	1.898	15.226	12,5
Frederikshavn	996	1.636	600	3.232	27.504	11,8
Brønderslev	1.118	75	315	1.508	13.394	11,3
Faaborg-Midtfyn	1.161	532	472	2.165	19.247	11,2
Holstebro	1.395	1.398	725	3.518	31.636	11,1
Mariagerfjord	1.095	568	618	2.281	20.850	10,9
Ikast-Brande	927	680	902	2.509	23.278	10,8
Hjørring	1.700	742	640	3.082	30.665	10,1
Aabenraa	1.435	775	758	2.967	29.626	10,0
Kerteminde	507	103	367	978	9.994	9,8
Haderslev	1.237	499	626	2.362	24.178	9,8
Hedensted	877	386	683	1.946	21.090	9,2
Kalundborg	782	351	618	1.751	19.396	9,0
Sønderborg	832	1.204	945	2.982	33.306	9,0
Syddjurs	751	174	382	1.307	14.958	8,7
Billund	709	186	784	1.678	19.208	8,7
Nyborg	424	294	252	969	11.352	8,5
Viborg	2.272	733	1.365	4.370	51.339	8,5
Vordingborg	724	372	326	1.423	16.776	8,5
Herning	1.771	964	1.195	3.930	48.373	8,1
Guldborgsund	1.107	265	516	1.889	24.048	7,9
Esbjerg	1.474	1.412	1.545	4.431	61.475	7,2
Randers	999	955	985	2.939	42.343	6,9
Odsherred	490	76	226	793	11.462	6,9
Svendborg	714	317	537	1.569	24.380	6,4
Fanø	16	20	25	61	1.114	5,5
Land k. i alt	31.049	17.157	18.299	66.504	703.507	9,5

Tabel 3: Mellekommuner, antal personer 2017

Mellem kommuner	Landbrug, gartneri og fiskeri	Forarbejdning mm.	Forsynings- og servicevirksomheder	Klyngen i alt	Arbejdspladser i kom.	Andel af Arbejdspladser
Faxe	435	880	280	1.596	12.453	12,8
Ringsted	384	997	377	1.758	17.093	10,3
Stevns	417	56	139	612	6.379	9,6
Favrskov	1.014	192	609	1.815	19.768	9,2
Horsens	891	2.031	1.092	4.015	44.214	9,1
Fredericia	177	1.448	929	2.553	28.147	9,1
Vejle	1.688	2.018	1.391	5.097	56.877	9,0
Odder	419	65	183	667	7.836	8,5
Sorø	502	70	300	873	12.141	7,2
Middelfart	574	176	461	1.211	18.400	6,6
Silkeborg	1.235	309	1.106	2.650	40.788	6,5
Slagelse	702	751	711	2.164	35.286	6,1
Næstved	1.031	177	684	1.892	32.305	5,9
Holbæk	834	138	647	1.619	28.433	5,7
Halsnæs	104	182	191	477	9.189	5,2
Ishøj	25	179	247	451	9.470	4,8
Tårnby	23	285	924	1.233	27.946	4,4
Mellem k. i alt	10.456	9.954	10.273	30.683	406.725	7,5

Tabel 4: Bykommuner, antal personer 2017

By kommuner	Landbrug, gartneri og fiskeri	Forarbejdning mm.	Forsynings- og servicevirksomheder	Klyngen i alt	Arbejdspladser i kom.	Andel af Arbejdspladser
Frederikssund	474	311	688	1.473	16.769	8,8
Lejre	301	107	166	573	8.162	7,0
Kolding	885	1.006	1.846	3.737	54.287	6,9
Skanderborg	614	478	750	1.842	26.930	6,8
Gribskov	401	78	367	846	13.276	6,4
Køge	411	284	965	1.661	29.473	5,6
Hvidovre	16	608	916	1.540	30.159	5,1
Høje-Taastrup	82	601	1.321	2.004	39.285	5,1
Aalborg	1.411	1.535	2.671	5.617	114.393	4,9
Odense	1.516	982	2.473	4.971	106.810	4,7
Gladsaxe	3	145	1.812	1.960	44.222	4,4
Aarhus	808	2.822	5.265	8.894	203.864	4,4
Egedal	208	56	266	529	12.214	4,3
Fredensborg	188	49	313	550	13.018	4,2
Solrød	57	48	158	263	6.391	4,1
Rudersdal	39	83	960	1.082	26.461	4,1
Greve	157	73	530	761	18.790	4,0
Roskilde	313	432	945	1.690	43.673	3,9
Vallensbæk	2	47	167	216	5.672	3,8
Furesø	111	66	340	516	13.606	3,8
Allerød	76	88	389	553	14.784	3,7
Ballerup	16	406	1.200	1.622	43.349	3,7
Hørsholm	37	77	252	366	10.019	3,7
Helsingør	114	128	543	785	23.456	3,3
Rødovre	6	53	516	575	17.835	3,2
Brøndby	5	38	741	783	25.050	3,1
Albertslund	5	34	607	646	20.869	3,1
Frederiksberg	15	264	1.027	1.306	42.389	3,1
Gentofte	24	138	1.040	1.203	40.579	3,0
København	127	1.407	10.497	12.031	408.525	2,9
Dragør	20	9	68	96	3.325	2,9
Lyngby-Taarbæk	53	105	844	1.002	35.077	2,9
Hillerød	220	47	630	897	31.504	2,8
Glostrup	2	57	561	620	22.649	2,7
Herlev	4	57	482	543	23.572	2,3
By k. i alt	8.721	12.717	42.317	63.756	1.590.436	4,0
Samlet DK	66300	46592	76604	189496	2918857	6,5
Yder + land	47122	23920	24014	95057	921696	10,3
Mellem + by	19178	22671	52590	94439	1997160	4,7

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Finn Christensen
Lars-Bo Jacobsen

3339 4029 fch@lf.dk
3339 4472 lbja@lf.dk